

**SVENSKA PENSIONÄRSFÖRBUNDET
I ÖSTERBOTTEN r.f.**

Verksamhetsberättelse och bokslut 2018

Godkänd på SPF Österbottens vårmöte i Korsholm 9.4.2019

ALLMÄNT

Till SPF Österbotten hör 26 föreningar från Lappfjärd i söder till Karleby i norr. 31.12.2018 hade föreningarna sammanlagt 8941 medlemmar (2017: 8863), vilket betyder en nettoökning med 82 medlemmar (2017: 142) från föregående år. Nya medlemmar registrerades 578 stycken (2017: 610). SPF Österbotten står för 44,3 % (2017: 44,2 %) av alla medlemmar i föreningarna med totalt 20168 medlemmar.

STYRELSEN

Regionens styrelse hade år 2018 följande sammansättning:

ordförande Anita Ismark, Korsnäs

vice ordf. Helena Andtbacka, Kronoby ersättare Ralf Hästbacka, Nykarleby

Carita Björne, Lappfjärd ersättare Kaj Lindström, Kristinestad

Sture Häggblom, Närpes ersättare Christer Bogren, Malax

Alice Lillas, Korsholm ersättare Bernice Tiihonen, Vasa

Göran Westerlund, Oravais ersättare Torbjörn Ehrman, Vörå

Ole Granholm, Karleby ersättare Kristina Saari, Jakobstad

Ombudsmannen fungerade som styrelsens sekreterare och kassör.

REPRESENTANTER FRÅN ÖSTERBOTTEN I SVENSKA PENSIONÄRSFÖRBUNDET RF:S ORGAN

Förbundsstyrelsen: Anita Ismark, 1:sta viceordförande, samt Pia Berg och Knut Brännbacka

Arbetsutskottet: Anita Ismark och Paul Lindell som adjungerad medlem

It-kommittén: Knut Brännbacka, ordförande, samt Alf Bäckström och Carl-Gustav Molander

Kommittén för sociala frågor och intressebevakning: Pehr Löv, ordförande

Redaktionsrådet: Bertel Widjeskog och Anita Ismark

Resekommittén: Håkan Wikberg

VERKSAMHETEN

MÖTEN

Föreningsmöten

SPF Österbotten höll sitt stadgeenliga vårmöte 11.4 i Oravais. 75 av 80 delegater från 25 av 26 föreningar mötte upp.

Höstmötet hölls i Kaskö 7.11. 78 av 80 delegater från alla 26 föreningar fanns representerade på mötet, som hölls i Bladhska gården.

Styrelsemöten

Styrelsen sammanträdde under året 6 gånger och behandlade totalt 74 ärenden. Styrelsen sammankom bland annat på Vasa Andelsbank, Wasa Teater och Wasaline.

INTRESSEBEVAKNING OCH PÅVERKAN

Styrelsen har under året aktivt bevakat de svenska pensionärernas intressen. Valkretsens svensk- och tvåspråkiga riksdagsledamöter inbjöds till årets första styrelsemöte på Vasa Andelsbank för överläggningar om för pensionärerna angelägna frågor. Styrelsen har tagit del av utvecklingen inom banksektorn, Wasa Teaters renovering, landskapsreformen med Varpu Rajaniemi från Österbottens förbund, utredningar gällande vård- och landskapsreformen.

Styrelsen har gjort uttalanden i massmedia om FPA:s taxiersättningsmodell, om riksåttans vägstandard och behovet av fulljour vid Vasa centralsjukhus, om behovet av en äldreombudsman samt ett upprop om stöd för Wasa Teaters renovering.

Efter Kvarkens Pensionärsparlament i Vasa intervjuades Anita Ismark och Pehr Löf i radioprogrammet "Slaget efter tolv" om kvalitet i äldreomsorgen, valfrihet och den aktuella vårdreformen.

Regionen representeras av Pehr Löf i förbundets intressebevakningskommitté, där han fungerar som kommitténs ordförande.

FESTER OCH SAMLINGAR

Sommarfesten

Sommarfesten ordnades i Pedersöre på Forsby danspaviljong 1.8. C:a 750 pensionärer deltog. Kaj Kunnas var programledare och höll festföredrag. Kunnas intervjuade också inbjudna gäster, bl a Sören Lillkung från Svenska kulturfonden, Åsa Salvesen från Wasa Teater och Johanna Holmäng från Pedersöre kommun. För underhållningen stod Philip Järvenpää och Guns Rosor.

TÄVLINGSVERKSAMHET

Frågesport

Uttagningsstävlingen till förbundets frågesportsfinal hölls 14.2 på Arbetets Vänners samlingslokal i Vasa. 11 lag deltog. Segrare var Milstolpens lag från Jakobstad, tvåa blev Korsholm och trea Oravais. 6 lag från Österbotten deltog i förbundets frågesportfinal i Åbo 18 april.

Bouleturning

Bouleturningens ordnades i Jakobstad 27.6 i samarbete med föreningen Milstolpen. Hela 24 tvåmannalag gjorde upp om mästartiteln på Segelsundsplanen. Segrarlaget kom också denna gång från Oravais Pensionärer.

Pidrotturnering

26 lag från Lappfjärd i söder till Karleby i norr deltog i årets turnering som ordnades onsdagen 15.11 på Årvasgården i Oravais. Pedersöre for iväg med mästartiteln 2018, Malax blev andra och Oravais tredje.

KURSVERKSAMHET

Resekoordinatorträff för föreningarnas resekoordinatorer ordnades av regionens resekommitté 1 februari som en endagskryssning till Umeå med Wasaline.

Ordförandekonferenser hölls 12 februari i Larsmo, 13 februari i Vasa och 20 februari i Korsnäs.

Kurs i föreningsbokföring och bokföringsprogrammet Fortnox ordnades 15 mars i samarbete med Svenska Folkskolans Vänner.

It-träffar ordnade av förbundets It-kommitté ordnades 19 april i Jakobstad och 26 april i Malax.

Introduktionsdag för nyvalda ordföranden, samt för övriga nya förtroendevalda i regionen ordnades 5.6 på SFV i Vasa.

Inspirationsdag för föreningarnas ordförande och viceordförande med teman medlemsrekrytering samt samarbete och kommunikation ordnades 30 augusti på Seniorpunkten i Korsholm.

Föreläsning med temat **"Pensionärsföreningen och GDPR"** ordnades 13 september med Sebastian Gripenberg från SFV som föreläsare.

Svenska pensionärsförbundets **äldrerådsseminarium** hölls 27 september på YA i Vasa.

TEATER

Regionen ordnade i samarbete med Wasa Teater matinéföreställningar av pjäsen **Den första dagen** den 8.2 och musikalen **Gambämark** med humorgruppen Kaj 26 september och 17 oktober. 775 föreningsmedlemmar deltog.

Teaterresa till **Chess på Svenska teatern** i Helsingfors ordnades 16 – 17 november med 56 deltagare.

RESEVERKSAMHET

Resekommittén, som planerar och initierar regionens resor, bestod av ordförande Håkan Wikberg, Britta Andtfolk och Kristina Saari. Ombudsmannen har fungerat som sekreterare.

Sparesa till Estland, 13 – 19 januari. 72 deltagare.

Almuñécar i Spanien, 3 resor på våren, en på hösten. 129 deltagare.

Överraskningarna ö i Norge, 25 juni – 2 juli. 38 deltagare.

Kroatien, Bosnien och Montenegro, 2 resor i oktober. 78 deltagare.

Regionens endagskryssning med Wasaline ordnades 21.9. 210 pensionärer deltog.

MOTIONS DAG

SPF Österbotten var medarrangör i den årligt återkommande **Friskvårdsdagen i Botniahallen** som ordnades 25.9 tillsammans med Äldrerådet i Korsholm, Korsholms vuxeninstitut, Folkhälsan i Korsholm, Korsholms Pensionärsförening, Kvevlaxnejdens Pensionärsklubb och Botniahallens friskvårdscenter. Ca 1500 seniorer besökte Botniahallen under dagen.

KVARKENS PENSIONÄRSPARLAMENT

Kvarkens pensionärsparlament 2018 genomfördes 14-15 maj på hotell Tropiclandia i Vasa. Drygt 170 pensionärer från Västerbotten och Österbotten deltog i programmet som bestod av seminarier, kvällsmiddag och rundtur till bland annat världs naturarvet.

Temat för årets parlament var "Att åldras tryggt". Parlamentet öppnades 14 maj på eftermiddagen av regionordförande Anita Ismark. Esko Aho talade om Valfrihet i äldreomsorgen och Susanne Rolfner Suvanto från Omsorgsinstitutet i Sverige föreläste om kvalitet i äldreomsorgen.

Dag två hade tyngdpunkt på pensionärernas intressebevakning, tillämpning av vårdvilja samt uppgörande av intressebevakningsfullmakter och skillnader mellan Finland och Sverige. Heidi Bengts, specialist i onkologi, juristerna Karl-Wilhelm Lindgren och Charlotta Agrell samt intressebevakningskommitténs ordförande Pehr Löv föreläste. Som moderator och diskussionsledare fungerade Anita Ismark.

Tre föreningar från Finland och tre från Sverige presenterade sin verksamhet. Föreningarna representerade olika storlekar och kom från både städer och landsbygd. Parlamentets avslutningsord framfördes av SPF:s förbundsordförande Ole Norrback.

Mera om parlamentet finns på SPF Österbottens webbplats:

www.osterbotten.spfpension.fi/parlament/2018/

Kvarkens pensionärsparlament 2018 genomfördes som ett Leader projekt. Aktion Österbotten beviljade 70% av kostnaderna som projektbidrag. Svenska kulturfonden beviljade ett understöd på 15.000 euro för självfinansieringsandelen. Projektets slutrapport finns på SPF Österbottens webbplats.

BOKSLUT 2018

RESULTATRÄKNING

Officiell

	För perioden 01.01-31.12.2018	Föregående period 01.01-31.12.2017
ORDINARIE VERKSAMHET		
Verksamhetsintäkter	90 846,77	56 874,45
Kostnader		
Personalkostnader	-361,97	0,00
Övriga personalkostnader	-6 271,12	-3 659,31
Förnödenheter	-226,50	-192,86
Köpta tjänster	-25 508,11	-372,00
Resekostnader	-1 069,91	-11 436,58
Övriga kostnader	-82 520,72	-36 308,32
Summa kostnader för verksamheten	-115 958,33	-51 969,07
Avskrivningar		
Avskrivningar på inventarier	0,00	0,00
SUMMA EGENTLIG VERKSAMHET	-25 111,56	4 905,38
Investerings och placeringsverksamhet		
Ränteintäkter	19,32	47,44
Allmänna understöd		
Leaderbidrag	33 785,89	0,00
Bidrag, stiftelser och fonder	0,00	1 800,00
PERIODENS RESULTAT	8 693,65	6 752,82

BALANSRÄKNING

Officiell

För perioden Föregående period
01.01.2018-31.12.2018 01.01.2017-31.12.2017

AKTIVA

RÖRLIGA AKTIVA

Kortfristiga fordringar		
Fordringar/Projektbidrag	33 785,89	0,00
Övriga fordringar	0,00	4 111,15
Kassa och banktillgodohavanden	70 686,85	85 386,30
SUMMA RÖRLIGA AKTIVA	104 472,74	89 497,45
AKTIVA TILLSAMMANS	104 472,74	89 497,45

PASSIVA

EGET KAPITAL

RESULTAT FRÅN TIDIGARE RÄKENSKAPSÅR	-74 470,09	-67 717,27
Räkenskapsperiodens resultat	-8 693,65	-6 752,82
SUMMA EGET KAPITAL	-83 163,74	-74 470,09

FRÄMMANDE KAPITAL

KORTFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL		
Erhållna förskott	-21 287,00	-13 534,00
Leverantörsskulder	-21,90	-372,00
Övriga kortfristiga skulder	0,00	-1 000,00
Övriga resultatregleringar	0,00	-121,36
FRÄMMANDE KAPITAL TOTALT	-21 308,90	-15 027,36
PASSIVA TILLSAMMANS	-104 472,64	-89 497,45

BILAGOR

Verksamhetsgranskningsberättelse

(avskrift)

Jag har granskat Svenska pensionärsförbundet i Österbotten rf:s ekonomi och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1.2018 – 31.12.2018.

Föreningens styrelse svarar för att föreningens bokföring är lagenlig och att medelsförvaltningen är ordnad på ett tillförlitligt sätt. Verksamhetsgranskaren ska granska föreningens ekonomi och förvaltning i den omfattning som föreningens verksamhet förutsätter

Granskningen har utförts i den omfattning som föreningens storlek och verksamhetens karaktär förutsätter samt i enlighet med föreningslagen och föreningens stadgar. Jag har då granskat föreningens räkenskaper och gått igenom protokoll och andra handlingar som ger upplysning om föreningens ekonomi och förvaltning.

I granskningen har jag inte noterat att föreningen skulle ha förorsakats skada eller att föreningen brutit mot föreningslagen eller andra bestämmelser.

Vasa 22.3.2019

Peter Sahlsten

verksamhetsgranskare

Styrelsen för SPF Österbotten r.f. gav vid sitt möte på Wasa Teater 6.3.2018 följande uttalande:

Regionalt är Wasa Teater betydelsefull som kulturproducent för oss. Wasa Teater ska bredda sitt utbud från våren 2018 med att erbjuda en ny sorts produktion. Teaterpedagoger kommer att besöka seniorgrupper, åldringshem och seniorboenden. Produktionen går under namnet Teater i vården och den kan bokas via försäljningschef Simon Ventus på Wasa Teater. Pedagogerna skräddarsyr innehållet enligt de behov man har på boendet. Kulturella aktiviteter och hjärnträning har en positiv inverkan på hälsotillståndet enligt forskning som gjorts av bl.a. Karolinska Institutet och Göteborgs universitet. Pensionärsförbundet har under många år samarbetat med teatern och bussbolagen som ordnat många bussresor med glada pensionärer till föreställningarna. Nu ska teatern renoveras och för det behövs det ekonomiska resurser. Vi vädjar nu till alla österbottningar och till pensionärerna att stöda renoveringen med en valfri summa under 2018. Ni kan betala in ert stöd till Stiftelsen Wasa Teater direkt på stiftelsens konto: FI40 1712 3000 0037 65, märke: WT100 + ert telefonnummer. Bankgiron kan också hämtas från Wasa Teaters biljettkassa på Sandögatan 7 i Vasa.

Svenska pensionärsförbundet i Österbotten r.f.

Uttalande från Svenska pensionärsförbundet i Österbotten r.f. 6.9.2018

FPA:s taxiersättningsmodell får skarp kritik. Taxilagen ändrades från 1.7.2018. Alla taxiresor som FPA ersätter ska beställas via en taxicentral. I Österbotten är det Taxi Vasa som sköter bokningarna. Man kan boka resor två veckor i förväg. Kunden betalar en självriskandel på 25 euro. När årssjälvriskan på 300 euro har överskridits är det FPA som står för resten av resekostnaderna. Tur och returresorna ska beställas separat.

När en kund åker med taxi till exempelvis till Vasa Centralsjukhus, så får inte taxibilen bli kvar och vänta på kunden/patienten tills hon eller han är färdigt vårdad, utan taxin måste åka hem utan passagerare om inte taxicentralen har bokat in en returresa. Det här gör att det finns taxibilister som inte vill köra FPA-resorna, dels för att de är sämre betalda och dels för att det är osäkert med returresorna. Det här drabbar kunden. Det innebär en otrygghet för kunden som via taxicentralen bokar en främmande taxi. Det här har lett till ett stort missnöje bland annat i Jakobstad och i olika landsbygdskommuner och städer som Närpes. Ett flertal kunder har fått vänta alltför länge på taxi för hemresan. En del patienter har tvingats åka långa omvägar i gemensam taxi på vägen hem.

Ett annat problem är kvaliteten. Är det som kallas FPA:s standard på bil, utrustning och chaufför tillräcklig? Vi har i sommar nåtts av flera klienters skräckupplevelser. Det ser Svenska pensionärsförbundet i Österbotten allvarligt på och tar tag i frågan!

Detta är en olägenheter som borde ses över till exempel så att man skulle börja använda sig av taxisedlar. Då får kunden ordna sina resor på det sätt som passar kunden bäst. I det här sammanhanget kan man också lyfta upp behovet av en äldreombudsman eller seniorombudsman i Finland som skulle ha som uppgift att bevaka olika frågor och problem som gäller servicen till den äldre befolkningen.

Styrelsen för Svenska pensionärsförbundet i Österbotten r.f.

Uttalande från Svenska pensionärsförbundet i Österbotten r.f. 24.10.2018

Pensionärer kräver rättvisa ifråga om fulljour och vägstandard Svenska Pensionärsförbundet i Österbotten som företräder 10.000 pensionärer kräver rättvisa ifråga om tillgången till samhällsservice. Det innebär bl.a. fulljour för Vasa Centralsjukhus och garanterad vård på svenska samt uppgraderad vägstandard för riksväg 8 till Åbo och riksväg 3 till Tammerfors.

Det dynamiska kustområdet är en motor för hela landet skrivs det i olika tidningsartiklar och på ledarplats. Forskaren Timo Aro har granskat kustområdenas betydelse för landets ekonomi. Han har visat på att kusten från Kotka till Kemi är ett ekonomiskt lokomotiv för hela landet. Detta faktum innebär att behovet av en väl utvecklad infrastruktur är livsviktig för utvecklingen av näringslivet i hela kustregionen. En positiv näringsutveckling här har stor betydelse för hela Finlands export, konkurrenskraft och skatteinkomster. Riksväg 8 är av stor betydelse för transporter till och från hamnarna i Västra Finland och för olika transporter längs landsvägen i olika väderstreck inom Finland. Klara fakta talar för att klassificeringen av stomvägnätet måste korrigeras så att riksväg 8 med hela dess sträckning från Åbo till Uleåborg tas med i stomvägnätet. Riksväg 3 bör även ingå i stomvägnätet utan onödiga omvägar.

Det som för oss pensionärer också är viktigt är goda förbindelser och väl utbyggd kollektivtrafik. Här tänker vi också på snabba och säkra ambulanstransporter till sjukhus från Vasa till Åbo eller Tammerfors. I all synnerhet då Vasa centralsjukhus inte verkar få fulljour-status så måste logistiken fungera klanderfritt! Vårdens kvalitet och patientsäkerheten skulle förbättras i Finland, det var löftet när vårdreformen kördes igång. Enligt uppgifter som finns på nätet och som pensionerade chefsöverläkaren Auvo Rauhala har plockat fram har Vasa centralsjukhus en synnerligen god kvalitet med lägsta antalet patientskador och lägsta antalet dödsfall vid hjärtinfarkt, stroke och lårbensbrott jämfört med övriga sjukvårdsdistrikt i landet. Men var står vi i dag? Den medicinska expertisen anser att Vasa centralsjukhus borde vara ett sjukhus med fulljour, men regeringen kör på att endast 12 sjukhus ska ha fulljour där Vasa inte ryms med. Vi är oroliga för konsekvenserna för patienterna på grund av de långa avstånden. Det blir svårt att hinna i tid till sjukhus med full jour vid sjukdomsfall då snabba ingrepp behövs. Inte

ens en räddningshelikopter i Finland unnas oss. Sjukvårdsdistriktet söker samarbete västerut med Sverige. Vi anser att vi i Österbotten är satta på undantag och att vi blir orättvist behandlade!

Svenska Pensionärsförbundet Österbotten r.f.

Källor:

Potilasvakuutuskeskus <http://www.pvk.fi/fi/tilastot-ja-tutkimukset/vahinkotilastot/>
<https://thl.fi/fi/tilastot-ja-data/ohjeet-tietojen-toimittamiseen/sairaaloiden-toimintajatuottavuus/raportointi/tietokannat>

THL:n PERFECT <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-jahankkeet/perfect/osahankkeet>

Uttalande från SPF Österbottens höstmöte 7.11.2018

Äldreombudsman i Österbotten!

Svenska Pensionärsförbundet i Österbotten efterlyser inrättandet av en regional "äldreombudsman" för Österbotten. De äldres position i samhället behöver bevakas och förstärkas även på regional nivå. Vårdreformen som sannolikt på något sätt avancerar behöver få tydligare fokus på frågor som berör omsorgen om de äldre.

Svenska Pensionärsförbundet i Österbotten med närmare 10 000 medlemmar anser att vi också har rätt till en god vård på vårt eget modersmål. Vi anser att Vasa centralsjukhus ska ha fulljour och att kretssjukhusen som Jakobstads sjukhus ska få ha kvar dagkirurgin. Ett lika ogenomtänkt beslut anser vi är att förbjuda anestesi på de mindre sjukhusen. Utan narkosläkare drabbas många verksamhetsområden inom sjukvården. Det är slöseri med resurser att avveckla en välfungerande verksamhet. Det man åstadkommer är en försämring av patientsäkerheten på landsbygden.

Vi pensionärer måste förena våra krafter och kämpa för ett jämlikare samhälle som inkluderar oss alla oberoende av om vi är gamla eller unga, oberoende av språktillhörighet, partitillhörighet eller ursprung. Vi behöver kloka företrädare som lyssnar på folket i kommuner, landskap, i riksdag och regering. Vi behöver en äldreombudsman som bevakar att äldre människor får en fullgod offentlig service och som ingriper när uppenbara missförhållanden uppdagas!

Svenska Pensionärsförbundet i Österbotten r.f.

Höstmötet i Kaskö 7.11.2018